

Sygn. XXV C 1602/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Adam Mitkiewicz
Protokolant:	sekretarz sądowy Amanda Mioduszevska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa B. H.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Warszawie i P. K.

o zapłatę

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda B. H. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt **XXV C 1602/17**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 września 2016 r. powód B. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa 30 miliardów euro w związku

z nie przyznaniem mu pełnomocnika z urzędu do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia skargi o wznowienie postępowania apelacyjnego oznaczonego sygn. akt I ACa 1893/15 oraz o zasądzenie 1 miliarda złotych w związku z oddaleniem wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia skargi o wznowienie postępowania apelacyjnego oznaczonego sygn. akt I ACa 1892/15.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego P. K. 50 milionów złotych w związku z wydaniem przez pozwanego dwóch powyższych postanowień (pозew, k. 2 – 3 akt).

W odpowiedzi na pozew, pozwany Skarb Państwa Prezes Sadu Apelacyjnego w Warszawie wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy z dn. 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej RP (odpowiedź na pozew, k. 82 akt).

W odpowiedzi na pozew, pozwany P. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego oraz obciążenie powoda kosztami procesu (odpowiedź na pozew, k. 127 akt).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z 15 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w sprawie o sygn. akt I ACa 1892/15 w składzie – przewodniczący: Sędzia Sądu Apelacyjnego Przemysław Kurzawa, w przedmiocie wniosku B. H. z dn. 9 lutego 2016 r. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dn. 8 stycznia 2016 r. odrzucającego skargę o wznowienie postępowania, postanowił oddalić wniosek (postanowienie, k. 6 akt).

Postanowieniem z 21 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny w sprawie o sygn. akt I ACa 1893/15 w składzie – przewodniczący: Sędzia Sądu Apelacyjnego Przemysław Kurzawa, w przedmiocie wniosku B. H. z dn. 15 kwietnia 2016 r. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dn. 15 lutego 2016 r. odrzucającego skargę o wznowienie postępowania, postanowił oddalić wniosek (postanowienie, k. 5 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów z dokumentów, które zostały uznane przez Sąd za mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (w myśl art. 227 k.p.c.). Prawdziwość dokumentów nie była negowana przez żadną ze stron, Sąd również nie znalazł podstaw do ich zakwestionowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powód w niniejszej sprawie wywodził roszczenie z czynu niedozwolonego na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 417 k.c., z uwagi na oddalenie wniosków powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawach o sygn. akt I ACa 1892/15 i I ACa 1893/15 toczących się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, w których przewodniczącym składu był pozwany P. K..

Zgodnie z dyspozycją art. 415 k.c. kto to z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosownie do przepisu art. 417 § 1 za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Do przesłanek uwzględnienia roszczenia z art. 417 § 1 k.c. należy zatem szkoda, niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz związek przyczynowy pomiędzy powyższymi przesłankami. Co do zasady niedopuszczalne jest dochodzenie roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. w przypadku braku prejudykatu stwierdzającego wadliwość orzeczenia, z którego wydaniem strona wiązała swoją szkodę (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa 493/17, Legalis nr 1712586). W postępowaniu cywilnym szczególnym przewidzianym do tego trybem jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ - art. 424¹² k.p.c.). Jednakże uważniejsza analiza przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, prowadzi do wniosku że konieczność uzyskania prejudykatu dotyczy jedynie prawomocnych wyroków. Tymczasem dochodzenie roszczeń z tytułu wyrządzonej szkody w stosunku do prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odbywa się na podstawie art. 424^{1b} k.p.c. Stosownie do art. 424^{1b} k.p.c.

w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. akt II BU 8/15, Legalis nr 1559976). W takim wypadku sąd rozstrzygający o tego rodzaju żądaniu jest obowiązany we własnym zakresie ocenić wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym tę szczególną w postaci stwierdzenia czy orzeczeniu mającemu być źródłem szkody rzeczywiście należy przypisać tego rodzaju niezgodność (argument z art. 424^{1b} k.p.c.).

Przy czym niezgodność z prawem musi mieć charakter oczywisty i elementarny, bowiem nie każde orzeczenie któremu można przypisać cechę wadliwości może stanowić podstawę do żądania odszkodowania za bezprawie jurysdykcyjne.

W niniejszym postępowaniu powód nie przedstawił jakichkolwiek argumentów przemawiających za stwierdzeniem niezgodności z prawem w stopniu kwalifikowanym postanowień stanowiących podstawę jego roszczenia. Tym samym powód nie wykazał podstawowej przesłanki mogącej uprawniać do uwzględnienia roszczenia, tj. niezgodności z prawem i już z samej tej przyczyny powództwo nie mogło podlegać uwzględnieniu.

Niezależnie jednak od powyższego, zdaniem Sądu powód nie udowodnił drugiej z przesłanek w postaci szkody, która zgodnie z przywołanym przepisem jest podstawowym elementem odpowiedzialności odszkodowawczej obok niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. W judykaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że brak którejkolwiek z nich wyłącza możliwość przypisania odpowiedzialności odszkodowawczej. Należy zauważyć, że ustawodawca nie stworzył normatywnej definicji szkody, najczęściej przyjmuje się jednak, że szkodą jest uszczerbek majątkowy, czyli zmniejszenie się majątku wskutek określonego zdarzenia, z pominięciem tych, które zależą od woli doznającego uszczerbku. Przy czym szkoda w myśl art. 361 § 2 k.c. obejmuje zarówno rzeczywistą stratę (*damnum emergens*) jak i korzyści (*lucrum cessans*), które strona mogła by osiągnąć, gdyby nie powstała szkoda. Utrata korzyści polega na niepowiększeniu się czynnych pozycji majątku poszkodowanego, które pojawiłyby się w tym majątku, gdyby nie zdarzenie wyrządzające szkodę. Szkoda w postaci utraconych korzyści nie może być całkowicie hipotetyczna, ale musi być wykazana przez poszkodowanego z tak dużym prawdopodobieństwem, że w świetle doświadczenia życiowego uzasadnia przyjęcie, iż utrata spodziewanych korzyści rzeczywiście nastąpiła. W tym zakresie należy mieć na względzie tak na bogate orzecznictwo krajowe jak i europejskie, zwracające uwagę na konieczność oparcia roszczeń o utracone korzyści na faktach a nie tylko na hipotetycznych przewidywaniach (por.: wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 14 listopada 2006 r. w sprawie S. przeciwko P., wraz z dalszym rozstrzygnięciem z 21 października 2008 r., sygn. 52589/99).

W ocenie Sądu powód nie wykazał podstawowej przesłanki dochodzonego roszczenia jaką jest wyżej zdefiniowana szkoda, bowiem powód skupił się jedynie na opisanu prawnych aspektów dotyczących jego uprzednich spraw związanych z opatentowaniem bliżej nieokreślonych wynalazków. Powód upatrywał w tym działaniu na jego szkodę sądownictwa, prokuratury, a nawet kontrwywiadu, jednocześnie poddając krytyce regulacje prawne w ustawie prawo własności przemysłowej. Powód dalej wyprowadził wniosek, że Urząd Patentowy (który nie był pozwanym w niniejszej sprawie) usiłował wyeliminować jego wynalazek. W ocenie powoda przestępczym działaniem było oddalenie jego pozwu, a następnie skargi o wznowienie postępowania oraz wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Powód ograniczył się jedynie w ostatnim akapicie do zarzucenia, że nie przyznanie powodowi pełnomocnika z urzędu miało za zadanie zamknięcie mu drogi do sądu. Analizując treść pozwu jak i pozostałych materiałów zgromadzonych w niniejszej sprawie Sąd doszedł do przekonania, że powód w żaden sposób nie wykazał (zarówno co do zasady jak i wysokości) podstawowej przesłanki koniecznej do uwzględnienia powództwa, w postaci szkody. Wskazywane przez powoda wysokości szkody tj. 30 mld euro i 1 mld złotych zostały obliczone przez niego jako 10 % od wysokości dochodzonych przez niego roszczeń w sprawach których wznowienia postępowania apelacyjnego się domagał.

W konsekwencji, z uwagi na braku zaistnienia obu przedmiotowo istotnych przesłanek oraz braku powiązania ich związkiem przyczynowo-skutkowym, powództwo podlegało oddaleniu.

Odnosnie pozwanego P. K., w ocenie Sądu w ogóle nie mógł być on obciążony ewentualnymi negatywnymi konsekwencjami podjętych rozstrzygnięć, bowiem decyzje procesowe podejmowane były przez niego jako Sędziego Sądu Apelacyjnego w ramach sprawowanych obowiązków służbowych. Tymczasem zgodnie z przywołanym przepisem art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosić może jedynie Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub też inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

W konsekwencji, przewodniczący składu orzekającego w Sądzie Apelacyjnym

w W., jako osoba piastująca urząd sędziego, działał w zakresie powierzonych mu obowiązków, podejmując decyzje w ramach realizacji zadań państwa. Nawet gdyby doszło do uwzględnienia powództwa w części, to w żadnym wypadku nie mogłoby dojść do jego uwzględnienia wobec pozwanego P. K. z uwagi na powyższe okoliczności.

Konsekwencją rozstrzygnięcia żądania wyrażonego w pozwie było rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu. Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Zważywszy na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, uznać należało że stroną przegraną jest strona powodowa. Na zasądzoną w punkcie 2. sentencji wyroku kwotę 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanego, składały koszty wynagrodzenia radcy prawnego Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa zgodnie z § 2 ust. 7 Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(...)